

مشخصات دوره:

۱- نام دوره : کارشناسی پیوسته هوشبری

۲- طول دوره و ساختار آن :

طول دوره و نظام آموزشی آن مطابق آیین نامه ی آموزشی دوره های کارشناسی پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۳- تعداد کل واحدهای درسی :

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۱۳۰ واحد و به شرح زیر می باشد:

دروس عمومی	۲۴ واحد
دروس پایه، تخصصی و دروس کارآموزی	۹۰ واحد
کارآموزی در عرصه	۱۶ واحد
جمع کل	۱۳۰ واحد

۱ واحد نظری = ۱۷ ساعت

۱ واحد عملی یا آزمایشگاهی = ۳۴ ساعت

۱ واحد کارآموزی در عرصه = ۵۱ ساعت

۱ واحد کارگاهی = ۵۱ ساعت

مقدمه :

رشته هوشبری در مقطع کارشناسی (Bachelor of Science in Anesthesia)، یکی از شاخه های پیراپزشکی می باشد و موضوعات اصلی آن مراقبت از بیماران تحت بیهوشی عمومی و بی حسی ناحیه ای در مراحل قبل، طی و بعد از بیهوشی در اعمال جراحی، کنترل و پیشگیری از انتقال عفونت های بیمارستانی در اثر مدالیته های بیهوشی و بی حسی، ایجاد شرایط مناسب روحی و روانی برای بیماران، کنترل درد و حضور موثر در تیم احیای قلبی ریوی و مغزی می باشد. فرایند بازنگری برنامه ی آموزشی رشته ی هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته بر اساس مراحل ذیل صورت پذیرفته است:

الف) ارزشیابی و نیازسنجی بر اساس برنامه ی آموزشی قبلی در سطح کشور

ب) برگزاری جلسات متعدد کارشناسی و استفاده از نظرات اساتید رشته در زمینه ی استفاده از راهبردهای نوین دروس جدید و حذف دروس و محتوای تکراری

ج) انجام مطالعات تطبیقی با برنامه های مشابه آموزشی در دانشگاههای معتبر دنیا

برنامه بازنگری شده، پس از تصویب در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۶/۳/۱۶، جهت اجرا در اختیار دانشگاه های مجری قرار گرفته است.

تعریف رشته :

رشته هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته ، شاخه ای از علوم پیراپزشکی است که دانش آموختگان آن ضمن آشنایی با تجهیزات و امکانات ، اصول و روش های مختلف بیهوشی ، توانمندی و مهارت های ارائه ی خدمات مراقبتی به بیماران تحت بیهوشی و بیحسی ناحیه ای در مراحل قبل ، طی و بعد از بیهوشی و ارائه ی خدمات مراقبتی در واحدهای کنترل درد حاد و مزمن ، فوریت های پزشکی و وضعیت بحرانی را کسب می نمایند و خدمات خود را در اختیار جامعه قرار می دهند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

- پذیرش دانشجو از طریق آزمون سراسری و بصورت متمرکز خواهد بود
- داوطلبان بایستی از سلامت کامل جسمی و روانی برخوردار باشند.

مواد امتحانی و ضرایب آن :

- در این مقطع آزمون از طریق کنکور سراسری برگزار خواهد شد.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران :

از حدود ۱۵۰ سال پیش در دانشگاه های آمریکا، کانادا و انگلستان ، پرستاران بیهوشی (Nurse Anesthesia) یا گذرانیدن دوره دو ساله ، پس از کسب مدرک لیسانس پرستاری ، نسبت به ارائه خدمات بیهوشی در مراکز درمانی به خدمت اهتمام داشتند. از سال ۱۹۶۰ میلادی نیز متعاقب احساس نیاز به حضور افراد حرفه ای در زمینه ی ارائه خدمات هوشبری، دوره های جدید آموزشی جهت تربیت نیروی غیر پزشک به عنوان دستیار بیهوشی (Anesthesia Assistant) آغاز گردید و تاکنون ادامه دارد.

در حال حاضر دوره های آموزشی هوشبری در زمینه ی خدمات پیراپزشکی در بسیاری از دانشگاهها در کشورهای مختلف از جمله امریکا، انگلستان ، استرالیا، هند و نسبت به تربیت دانشجو اقدام می کنند. دوره های آموزشی یک و دو ساله به منظور تربیت تکنسین بیهوشی (Anesthesia Thechnologist) و دوره های طولانی تر برای تربیت کارشناس بیهوشی در برخی از دانشگاهها وجود دارد.

در کشور ایران، دوره آموزشی هوشبری درمقطع کاردانی از سال ۱۳۵۴ در شهرهای تبریز و تهران تأسیس و نسبت به پذیرش دانشجو بصورت غیر متمرکز اقدام شد. پس از انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۱، پذیرش دانشجو از طریق کنکور سراسری در سال ۱۳۶۲ و تحت عنوان کاردان هوشبری انجام پذیرفت . با توجه به پیشرفت ها در دانش بیهوشی ، توسعه تجهیزات و فن آوری مربوطه به منظور ارتقاء توانایی های دانش آموختگان رشته ی کاردانی هوشبری، ضرورت تربیت دانشجو درمقطع کارشناسی ناپیوسته احساس گردید و برنامه آموزشی « دوره کارشناسی ناپیوسته هوشبری » در سال ۱۳۸۵ تهیه و تدوین گردید. در همان سال نیز بنا به درخواست وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، برنامه ی آموزشی « دوره ی کارشناسی پیوسته » تدوین گردید. آخرین دوره پذیرش دانشجوی کاردانی هوشبری در سال ۱۳۸۵ انجام شد و متعاقب آن پذیرش دانشجو در مقاطع کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در دانشکده های پیراپزشکی و چند دانشکده پرستاری و پزشکی در سراسر کشور آغلز گردید. در سال ۱۳۹۶، شصت مرکز آموزشی نسبت به تربیت دانشجو در این مقاطع آموزشی مبادرت می نمایند.

جایگاه شغلی دانش آموختگان :

دانش آموختگان این دوره می توانند در مراکز زیر انجام وظیفه نمایند:

در بیمارستان های آموزشی، پژوهشی و درمانی، دولتی و خصوصی و کلینیک های روزانه (Day Clinics) تحت نظارت مستقیم پزشک متخصص بیهوشی ایفای نقش نمایند.

فلسفه (ارزشها و باورها):

- ارزشهای حاکم بر جامعه، اخلاق و اعتقاد اجزاء لاینفک آموزش در رشته ی هوشبری می باشند. در همین راستا، دانشجویان و دانش آموختگان این رشته برای حفظ حقوق بیماران صرف نظر از سن، جنس، رنگ، نژاد، فرهنگ و مذهب آنها، تلاش خواهند نمود به کرامت انسانها، سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی بیماران اهمیت خواهند داد.

- دانشجویان و دانش آموختگان با تأکید بر عدالت اجتماعی و برابری انسانها، با بیماران ارتباط مناسبی برقرار کرده و با در نظر گرفتن خواسته ی آنها و با تلاش در جهت حفظ و ارتقاء سلامت و ایمنی و پیشگیری از ورود کمترین آسیب جسمانی، روانی و عوارض دارویی به آنان، براساس وظایف حرفه ای تعیین شده در ارائه خدمات درمانی با کیفیت، در تیم سلامت کمک می نمایند.

دورنما (چشم انداز) :

با توجه به توسعه و گسترش دامنه ی علوم مربوط به بیهوشی، دانش آموختگان این رشته در طی ده سال آینده با تأکید بر یادگیری فعال، نوآوری، کسب اطلاعات و مهارتهای مرتبط جدید، مراقبت از بیماران را به نحو مطلوب با رعایت استانداردهای مراقبتی ارائه خواهند داد.

رسالت (مأموریت) :

رسالت این دوره، تربیت نیروی آگاه به مسائل علمی روز، توانمند، مسئولیت پذیر، حساس به سلامت افراد جامعه با ارائه ی مراقبت مطلوب و اثر بخش در بیماران تحت بیهوشی عمومی و ناحیه ای در مراحل قبل، طی و بعد از آن، سرویس کنترل درد حاد و حضور موثر در تیم احیای قلبی، ریوی و مغزی می باشد.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان :

دانش آموختگان این دوره باید قادر باشند :

- ۱- در تیم بیهوشی، سرویس درد حاد و مزمن و تیم احیای قلبی- ریوی بطور موثر و فعال مشارکت داشته باشند.
- ۲- سلامت، ایمنی و رضایت مندی بیماران و جامعه را در حد مطلوب تأمین نمایند.
- ۳- با بکارگیری توانمندی های ضروری، آماده سازی و اقدامات مراقبتی از بیماران، انواع روشهای بیهوشی، بی حسی، بی دردی و احیای قلبی - ریوی را با حداقل عوارض انجام دهند.

نقش های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان این رشته در نقش های مراقبتی، آموزشی و پژوهشی در جامعه ایفای نقش می نمایند.